

Zkouška z NI-MPI: co, jak, proč atd.

AR 2024/2025, verze 20. 12. 2024

Milé studentky, milí studenti,

rád bych vás informoval o tom, jak budou probíhat zkoušky z předmětu NI-MPI.

Termíny jsou v KOS. Jsou rozděleny na řádné a opravné.

Zkouška je rozdělena na dvě části:

Písemná část obsahuje jak otázky a úkoly čistě teoretické, tak početní příklady obdobné těm na cvičeních. Je rozdělena na 2 části: první s otázkami s výběrem z předepsaných odpovědí, druhá část je počítací/tvořivá. První část je za 18 bodů (9 otázek s výběrem možností každá za 2 body), druhá část je za 22 bodů. Z první části je třeba získat alespoň 10 bodů (ostře více než polovinu), celkem je z písemky třeba získat alespoň 20 bodů.

Organizace písemné zkoušky bude následující: v čase a místě uvedeném v KOS u termínu, na který se přihlásíte, si napíšete písemnou část. Čas začátku zkoušky v KOS je čas, kdy máme rezervovanou místnost - písemná část začne v klidu, až se všichni usadí apod.

Výsledky vyplníme do systému Grades hned jak bude opraveno (tentýž den odpoledne/podvečer, maximálně druhý den ráno). V Grades bude i informace o času a místě konání ústní zkoušky.

Před a i po písemné zkoušce bude možnost vyplnit preference na čas ústní zkoušky, které se pokusíme zohlednit.

Ústní část je myšlena částečně jako příprava na státní závěrečnou zkoušku. Rozdílem je, že zkouška bude bez písemné přípravy, tj. zkoušející položí otázku a student bude rovnou odpovídat. I z důvodu absence přípravy se zkouška začne od základních otázek, a postupně budou otázky sofistikovanější, a hodnocení bude z části podle toho, jak daleko se v omezeném čase (cca 15 minut) dostaneme. Otázky budou pouze z vymezených okruhů (níže). Během zkoušky se navštíví právě 2 okruhy, z čehož alespoň jeden detailněji. Maximální možný počet bodů, který lze získat, je 50. Výsledek může být známka F bez ohledu na získané body a to v případě, že se ukáže, že danému tématu vůbec nerozumíte (níže je drobná konkretizace k tomuto pravidlu).

Organizace ústní zkoušky Informace o čase a místě budete mít v Grades po opravě písemky. Prosím, buďte dochvilní (zároveň nemá smysl chodit dříve).

Smysl ústní zkoušky: Cílem ústní zkoušky je ověřit, do jaké míry jste schopni udělat si o daném tématu celkový přehled a posunout se od nahodilého učení se izolovaných faktů o úroveň výše. Během krátké doby budete muset zformulovat to nejpodstatnější; kvalita rozhodnutí, co je podstatné a co není, je sama o sobě znakem toho, jak dané látce rozumíte. Studenti mají (opravdu velmi nešťastnou, i když účinnou) tendenci učit se spíše z minulých písemek „typické příklady a jejich typické řešení“, než aby látce skutečně porozuměli, a pak byli připraveni na všechny možné příklady a otázky. Takovýto způsob učení studium velmi znehodnocuje, ale bohužel se proti němu špatně bojuje; ústní zkouška je v tomto smyslu jednou z mála úspěšných zbraní (je opravdu těžší říkat někomu nesmysly, než je psát na papír, který se později odevzdá).

Přeji Vám úspěšné zkouškové období.

Štěpán Starosta

Neúplný seznam případů, kdy budete muset zkoušku opakovat

Níže je seznam, který má za úkol nastínit, za jaké přešlapy se u zkoušky bude vyhazovat. Prosím, berte jej s rezervou, skutečně pouze jako příklad:

Pokud se při ústní zkoušce ukáže, že

- ani po nápovědě nezformulujete správně některou z definic zásadních pro probíranou a procvičovanou látku;
- nedáte dohromady definici, kterou nutně musíte znát z předchozího studia a kterou směle používáte (např. vlastní vektor a vlastní číslo, jednorozměrná derivace);
- nebudete k dané elementární otázce vědět nic (správně);

(a nyní několik konkrétních)

- si vytrvale pletete komutativitu a asociativitu;
- budete tvrdit, že $\mathbb{Z}$ je těleso;
- nebudete umět definovat generátor grupy (jinak než kruhem);
- budete tvrdit, že semidefinitnost Hessiany implikuje neostrý extrém;
- nebudete umět správně zderivovat polynom;
- vaše rovnice tečné nadroviny nebude ani rovnice;
- pokud budete integrál z $f(x, y)$ nad množinou D vytrvale geometricky interpretovat jako obsah D ;
- uvedete numerickou metodu, která počítá např. vlastní vektor a nebude vědět, co je to vlastní vektor;

tak je téměř jisté, že budete muset zkoušku opakovat. Doufám, že tento seznam pomůže k tomu, aby taková situace nenastala.

Ústní část - okruhy

1 Obecná algebra

- 1.1 Grupoidy, pologrupy, monoidy a grupy, základní vlastnosti a definice.
- 1.2 Podgrupy, generátory a podgrupy generované množinami.
- 1.3 Cyklické grupy, generátory.
- 1.4 Homomorfismus, izomorfismus – vlastnosti a příklady izomorfních grup.
- 1.5 Tělesa, okruhy, obory integrity.
- 1.6 Konečná tělesa obecně, konečná tělesa s prvočíselným řádem.
- 1.7 Konečná tělesa neprvočíselného řádu, ireducibilní polynom, okruh polynomů.
- 1.8 Výpočet inverzních prvků v $\mathbb{Z}_n^\times$ a $GF(p^n)$ pomocí rozšířeného Euklidova algoritmu.

2 Funkce více proměnných

- 2.1 Parciální derivace, Hessova a Jacobiho matice.
- 2.2 Geometrický význam gradientu, tečná nadrovina.
- 2.3 Hledání lok. extrémů funkce více proměnných bez omezení.
- 2.4 Lok. extrémy funkce ve více proměnných při rovnostních omezeních.
- 2.5 Lok. extrémy funkce ve více proměnných při nerovnostních omezeních.
- 2.6 Darbouxova definice 2D integrálu (hlavní princip, hlavní relevantní tvrzení).
- 2.7 Metody používané pro výpočet 2D integrálu (výpočet přes různé typy oblastí, substituce).

3 Numerická matematika

- 3.1 Strojová čísla dle standardu IEEE-754, zdroje zaokrouhlovacích chyb v numerických výpočtech a základní odhady na jejich velikost.
- 3.2 Numerické metody obecně: iterační vs. přímé metody (výhody, nevýhody, příklady metod).
- 3.3 Numerické metody řešení soustav lineárních rovnic obecně (formulace úlohy, podmíněnost).
- 3.4 Iterační numerické metody řešení soustav lineárních rovnic (konkrétní volby a konvergence metod).
- 3.5 Mocninná metoda pro hledání dominantního vlastního čísla a příslušného vlastního vektoru matice.